

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่จะวิจัย

จากการที่กฎหมายล้มละลายซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากมาตรา 94(2) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 กำหนดให้เจ้าหนี้ที่ยอมให้ลูกหนี้ก่อนหนี้ขึ้นโดยรู้อยู่แล้วว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวนั้น ไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย เป็นเหตุให้ไม่มีสถาบันการเงินหรือเอกชนใดเข้ามาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ ทำให้ลูกหนี้ต้องตกเป็นบุคคลล้มละลาย ทั้งที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในสภาพที่สามารถฟื้นฟูให้หลุดพ้นจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินและสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปตามปกติได้ หากลูกหนี้ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน

นอกจากนี้หากพิจารณากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันจะพบว่ากฎหมายของไทยไม่มีกระบวนการที่จะประนอมหนี้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีล้มละลาย ไม่มีกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหรือฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ดังนั้นในกรณีที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว บรรดาเจ้าหนี้และลูกหนี้มีทางเลือกเพียงทางเดียวคือต้องเข้าสู่การดำเนินคดีล้มละลาย ซึ่งในการเข้าสู่คดีล้มละลายนั้นแม้จะมีขั้นตอนของการประนอมหนี้ก็ตาม แต่การประนอมหนี้ภายใต้คดีล้มละลายนี้ก็มีข้อจำกัดหลายประการ กล่าวคือต้องมีการฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายก่อนซึ่งผลของการฟ้องล้มละลายทำให้ลูกหนี้ขาดความน่าเชื่อถือและย่อมมีผลต่อการดำเนินธุรกิจต่อไปของลูกหนี้ อีกทั้งในการประนอมหนี้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าหนี้ โดยข้อตกลงประนอมหนี้ดังกล่าวจะมีผลผูกพันเฉพาะแต่เจ้าหนี้ที่ให้ความยินยอมเท่านั้น ทำให้การช่วยเหลือฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและลูกหนี้ต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายในที่สุด ทั้งที่หากมีการขยายระยะเวลาหรือผ่อนปรนการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้อาจแก้ไขสถานะทางการเงินหรือการดำเนินงานจนสามารถหลุดพ้นจากสภาวะการขาดสภาพคล่องทางการเงินหรือการมีหนี้สินล้นพ้นตัวและสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปตามปกติได้

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 โดยกระทรวงยุติธรรมได้เสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2843 หมวด 4 วิธีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในส่วนของการขอชำระหนี้เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน เพื่อให้เจ้าหนีดังกล่าวสามารถขอรับชำระหนี้ได้ในคดีล้มละลายหากต่อมากิจการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่สำเร็จและลูกหนี้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย นอกจากนี้กระทรวงยุติธรรมยังได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... เพิ่มบทบัญญัติในหมวด 3 ทวิ ว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เพื่อกำหนดให้มีกระบวนการพิจารณาว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และกำหนดมาตรการในการดำเนินการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ อันเป็นการเพิ่มทาง

เลือกให้แก่เจ้าหน้าที่ให้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้นอกเหนือจากการฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งหรือคดีล้มละลาย

หลักการสำคัญของการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายก็คือการสร้างมาตรการทางกฎหมายขึ้นมาเพื่อช่วยเอื้อต่อการฟื้นฟูกิจการ โดยมาตรการดังกล่าวได้แก่การให้อำนาจแก่ศาลที่ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ การจำกัดสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ แผนฟื้นฟูกิจการ การคุ้มครองผู้ได้รับผลกระทบจากการฟื้นฟูกิจการ และการสิ้นสุดการฟื้นฟูกิจการ โดยมาตรการดังกล่าวนี้เองที่ทำให้การฟื้นฟูกิจการตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้โดยวิธีอื่น

อย่างไรก็ตาม มาตรการทางกฎหมายที่ถูกสร้างขึ้นนี้เป็นเพียงปัจจัยประการหนึ่งที่เอื้อต่อการฟื้นฟูกิจการเท่านั้น แต่การที่จะให้การฟื้นฟูกิจการเกิดขึ้นและดำเนินต่อไปได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากเจ้าหนี้เป็นสำคัญ เนื่องจากเจ้าหนี้จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูกิจการ ผู้ทำแผน และผู้บริหารแผนซึ่งหากเจ้าหนี้ไม่ให้ความเห็นชอบแล้วการฟื้นฟูกิจการก็ต้องสิ้นสุดลง ดังนั้นสิ่งที่ต้องพิจารณาก็คือบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายสามารถเอื้อให้เกิดความร่วมมือจากบรรดาเจ้าหนี้หรือไม่ ซึ่งพบว่ามาตรการในเรื่องของการจำกัดสิทธิและการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้ในการฟื้นฟูกิจการนั้นยังไม่ชัดเจนพอที่จะจูงใจให้เจ้าหนี้เข้าร่วมในกระบวนการฟื้นฟูกิจการ

นอกจากนี้ยังมีข้อพิจารณาในเรื่องของการฟื้นฟูกิจการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งจากบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายนี้ยังมีบางขั้นตอนที่ทำให้เกิดความล่าช้า และก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการฟื้นฟูกิจการด้วย

สมมุติฐานการวิจัย

หลักการและบทบัญญัติบางมาตราในกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติล้มละลายยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและการให้ความคุ้มครองผู้ถูกจำกัดสิทธิอันเนื่องมาจากการฟื้นฟูกิจการ ซึ่งอาจมีผลให้การฟื้นฟูกิจการตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ในการจัดทำกฎหมายดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิดและกระบวนการของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย
2. วิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการฟื้นฟูพิกิจการภายใต้กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย
3. เสนอทางออกหรือแนวทางแก้ไขเพื่อให้การฟื้นฟูพิกิจการภายใต้กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

การศึกษาแนวความคิดทางกฎหมายของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการในการวิจัยนี้จะศึกษาถึงวิวัฒนาการ หลักการ และมาตรการทางกฎหมายของการฟื้นฟูพิกิจการ ตลอดจนศึกษากฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของประเทศอื่น ๆ ซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยได้ศึกษาหลักเกณฑ์และกระบวนการในการดำเนินการฟื้นฟูพิกิจการภายใต้กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และสิงคโปร์ แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย โดยวิธีการที่ใช้ในการวิจัยนี้จะเป็นการวิจัยเอกสาร ศึกษาจากตัวบทกฎหมาย แนวคำพิพากษา บทความ และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงวิวัฒนาการ หลักการ และแนวคิดทางกฎหมายโดยทั่วไปของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการ ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์และกระบวนการของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนหลักการ เหตุผล และกระบวนการของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย
2. แสดงให้เห็นถึงหลักการและมาตรการที่ยังไม่ชัดเจนของการฟื้นฟูพิกิจการภายใต้ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากบทบัญญัติดังกล่าว
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูพิกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย